

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
вченою радою ДДТУ
від « 27 » червня 2024 року,
протокол № 7

Голова вченої ради, ректор
 Віталій Гуляєв
«27» червня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

**для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, банківська справа та страхування»**

м. Кам'янське
2024

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровським державним технічним університетом у відповідності до ОПП за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої зі змінами та доповненнями вченою радою ДДТУ (протокол №6 від 30.05.2024 р.)

ВРАХОВАНО:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів другого (магістерського) рівня, затверджений наказом МОН №866 від 20.06.2019 р.

РОЗРОБНИК НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ:

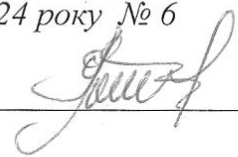
д.е.н., професор, *Світлана ЮДИНА*

ГАРАНТ

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» *Світлана ЮДИНА*

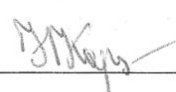
Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» ухвалена на засіданні кафедри фінансів та обліку.

Протокол « 05 » червня 2024 року № 6

Завідувач кафедри ФО *Оксана БУДЬКО*

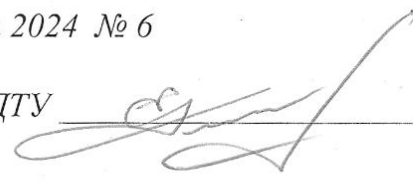
Ухвалено науково-методичною комісією факультету економіки та соціальних комунікацій

Протокол від « 13 » червня 2024 року № 6

Голова НМК факультету ЕСК *Наталія КАРАВАН*

Ухвалено науково-методичною радою Дніпровського державного технічного університету

Протокол від « 20 » червня 2024 № 6

Заступник Голови НМР ДДТУ *Олена ГЛУЩЕНКО*

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Назва освітньої програми: «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітній ступінь: магістр	Обов'язкова компонента ОПП	
Модулів – 2		Цикл професійної підготовки	
		Рік підготовки	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - КР		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		32 год.	8
		Практичні	
		16 год.	4
		Самостійна робота	
		72 год.	108 год
		Індивідуальні завдання	
		К.Р – 30 год.	К.Р – 30 год.
		Вид контролю	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5		Іспит, захист К.Р.	Іспит, захист К.Р.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для очної форми навчання – 1 : 1,5

для заочної форми навчання – 1 : 9

К.Р – курсова робота

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Мета дисципліни «Фінансовий менеджмент» - дати студентам теоретичні знання та практичні навички управління фінансами підприємств (організацій).

Завдання дисципліни - з'ясування суті фінансового менеджменту і пов'язаних з ним понять; висвітлення різних факторів управління сукупною вартісною оцінкою засобів; принципи, методи і форми фінансового забезпечення підприємницької діяльності при державному регулюванні та чинному законодавстві; розкриття тенденцій зміни взаємовідносин підприємств з державою, фінансовими і податковими органами, інституційними інвесторами, комерційними банками; з'ясування особливості фінансового менеджменту різних організаційно - правових форм та форм власності підприємств; факторів, які регулюють сукупну вартісну оцінку засобів, що приймають участь у відтворювальному процесі, і сукупний грошовий капітал підприємств; визначення пріоритетних напрямів диверсифікації фінансового забезпечення підприємницької діяльності; висвітлення функціональних прав і обов'язки фінансових менеджерів, їх відповідальність перед власниками і підприємцями.

Міждисциплінарні зв'язки: При вивченні дисципліни використовуються знання та вміння з дисциплін: Менеджмент, Фінанси підприємств, Фінанси, Фінансовий аналіз, Економічні ризики.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні засвоїти компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

ЗК5 - Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК2 - Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3 – Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4 - Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7 - Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8 - Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Після вивчення дисципліни здобувач має отримати наступні програмні результати навчання:

ПРО9 - Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10 - Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11 - Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту при прийнятті рішень.

ПР12 - Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13 - Оцінювати ступень складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР15 - Вміти здійснювати контрольну та консалтингову діяльність у сфері фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням необхідності забезпечення сталого функціонування та розвитку на основі моделі партнерства та соціальної відповідальності з використанням цифрових технологій.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні й методологічні основи фінансового менеджменту

Тема 1 Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту [1-3, 6, 8, 11]

Сутність фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту та їх значення. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства. Необхідність і умови ефективності фінансового менеджменту.

Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Значення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства для реалізації кінцевих інтересів його власників.

***Питання на самостійне опрацювання.** Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи та засоби фінансового менеджменту.*

Практичне заняття Пр1.

Тема 2 Система забезпечення фінансового менеджменту [1, 4-5, 6, 10, 11]

Методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Характеристика моделі фінансової інфраструктури підприємства.

Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Фінансова інформаційна база та загальні вимоги до неї. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.

***Питання на самостійне опрацювання.** Системи і методи*

внутрішнього фінансового контролю. Зміст фінансової звітності. Основні користувачі фінансової інформації.

Практичне заняття Пр2.

Тема 3 Управління грошовими потоками [3-6, 9, 10]

Поняття грошового потоку та характеристика його видів. Інформаційно-методологічне забезпечення управління грошовими потоками підприємства. Рух грошових потоків за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю. Принципи та основні етапи управління грошовими потоками підприємства.

Методи складання звітності про рух грошових коштів. Аналіз грошових потоків підприємства. Методи оптимізації грошових потоків підприємства. Система основних факторів, що впливають на формування грошових потоків підприємства. Мета та основні об'єкти оптимізації грошових потоків підприємства.

Планування грошових потоків підприємства. Основна мета та послідовність розробки плану надходжень і витрат грошових коштів. Основні елементи розрахунку цільової суми чистого прибутку підприємства. Мета та основні завдання розробки платіжного календаря.

Питання на самостійне опрацювання. Оцінка ефективності моделі управління грошовими потоками.

Практичне заняття Пр3.

Тема 4 Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках [3-6, 9-11]

Необхідність і сутність визначення вартості грошей у часі. Зміна часової вартості грошей. Методичний інструментарій оцінки вартості грошей за простими відсотками. Методичний інструментарій оцінки вартості грошей за складними відсотками. Компаундирування, дисконтування.

Майбутня вартість грошей та її визначення. Просте компаундирування. Компаундирування ануїтетів (ренти). Сутність визначення майбутньої вартості ануїтетів.

Питання на самостійне опрацювання. Теперішня вартість грошей та її визначення. Просте дисконтування. Дисконтування ануїтетів (ренти). Необхідність і сутність оцінки майбутньої і теперішньої вартості грошей з урахуванням фактора інфляції. Методичний інструментарій оцінки вартості грошових коштів з врахуванням фактору інфляції.

Практичне заняття Пр4.

Тема 5 Управління прибутком [3-8, 9, 11]

Зміст і завдання управління загальним прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком. Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку. Зовнішні та внутрішні фактори. Управління формуванням собівартості. Розрахунок граничної виручки і граничних витрат. Аналіз беззбитковості. Розробка цінової політики та її оптимізація на підприємстві. Політика максимізації прибутку підприємств. Операційний леверидж. Управління формуванням прибутку від іншої операційної діяльності. Формування прибутку від фінансових операцій.

Питання на самостійне опрацювання. Сутність і завдання управління розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл загального прибутку. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств. Управління використанням чистого прибутку. Фінансування підприємства за рахунок прибутку (самофінансування)

Практичне заняття Пр5.

Тема 6 Управління активами [3-6, 9-11]

Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю.

Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Методи інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління коштами. Оптимізація залишку коштів підприємства.

Джерело формування оборотних активів підприємств та способи забезпечення їх оптимальної структури.

Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами.

Питання на самостійне опрацювання. Стратегія фінансування оборотних активів: агресивна модель, консервативна модель, компромісна модель. Управління дебіторською заборгованістю.

Практичне заняття Пр6.

Змістовий модуль 2. Стратегічні і тактичні цілі фінансового менеджменту

Тема 7 Вартість та оптимізація структури капіталу [1, 3-6, 9-11]

Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу.

Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю.

Вартість капіталу як міра прибутковості. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позик. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Середньозважена вартості капіталу. Фінансовий леверидж. Ефект фінансового левериджу. Структура капіталу. Фактори, що впливають на структуру капіталу. Управління структурою капіталу. Оптимізація структури капіталу.

Питання на самостійне опрацювання. Теорії структури капіталу.

Практичне заняття Пр7.

Тема 8 Управління інвестиціями [1, 3-7, 10 -11]

Загальні основи управління інвестиціями. Механізм формування інвестиційного прибутку підприємства. Методичні основи оцінки інвестиційної привабливості галузей економіки та регіонів держави. Формування інвестиційної політики підприємства.

Управління реальними інвестиціями. Форми реальних інвестицій та особливості управління ними. Етапи формування політики управління реальними інвестиціями. Види інвестиційних проектів та вимоги до їх розробки. Класифікація інвестиційних проектів підприємства. Структура інвестиційного проекту підприємства в розрізі основних розділів. Управління реалізацією реальних інвестиційних проектів. Форми диференціації календарного плану реалізації інвестиційного проекту. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства. Етапи формування політики управління інноваційними інвестиціями підприємства.

Управління фінансовими інвестиціями. Форми фінансових інвестицій та особливості управління ними. Етапи формування політики управління фінансовими інвестиціями. Фактори, що визначають інвестиційні якості фінансових інструментів. Принципи та методи оцінки ефективності окремих фінансових інструментів інвестування. Система основних моделей оцінки реальної вартості окремих видів фінансових інструментів інвестування.

Питання на самостійне опрацювання. Формування портфеля фінансових інвестицій. Оперативне управління портфелем фінансових інвестицій.

Практичне заняття Пр8.

Тема 9 Управління фінансовими ризиками [1-3, 8-11]

Економічна сутність фінансових ризиків та їх класифікація. Загальні основи управління фінансовими ризиками. Характеристика основних видів фінансових ризиків підприємства: інвестиційний, інфляційний, процентний,

валютний, депозитний, кредитний, податковий, структурний, ризик неплатоспроможності, ризик зниження фінансової стійкості та інші. Фактори, які впливають на рівень фінансових ризиків. Визначення рівня ризику і його впливу на фінансовий стан підприємства та на його прибутковість.

Політика управління фінансовими ризиками підприємства. Основні принципи управління фінансовими ризиками. Фактори, що впливають на рівень фінансових ризиків. Методи розрахунку ризиків. Економіко-статистичні методи оцінки рівня ризиків. Експертні та аналогові методи оцінки ризиків. Визначення рівня ризику та його впливу на фінансовий стан підприємства та його прибутковості. Премія за ризик та порядок її визначення.

Питання на самостійне опрацювання. Механізми нейтралізації фінансових ризиків та їх ефективність. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків. Використання механізмів диверсифікації.

Практичне заняття Пр9.

Тема 10 Аналіз фінансових звітів [3-6, 10-11]

Призначення й види фінансових звітів. Методи оцінки фінансових звітів. Склад, характеристика та зміст фінансової звітності підприємства згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів

Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінка. Аналіз економічного потенціалу підприємства. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка ліквідності балансу підприємства. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства і їх оцінка. Показники ринкової ділової активності підприємства.

Питання на самостійне опрацювання. Бухгалтерський баланс і його значення для аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки і структури активу та пасиву балансу. Аналіз звіту про рух коштів. Аналіз звіту про фінансові результати підприємства. Критерії і методика оцінки незадовільної структури балансу підприємств. Оцінка звіту про власний капітал.

Практичне заняття Пр10.

Тема 11 Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування та планування [1-6, 7-11]

Фінансове прогнозування та планування в системі фінансового менеджменту. Суть і взаємозв'язок фінансового прогнозування і планування. Цілі й завдання внутрішньо фірмового фінансового прогнозування та планування. Методи фінансового прогнозування та планування. Прогнозування фінансових результатів. Розрахунок і аналіз ресурсів, необхідних для реалізації цілей фінансового прогнозування. Методи фінансового прогнозування. Управління вхідними грошовими потоками. Управління вихідними грошовими потоками. Оперативне регулювання

поточних надходжень і витрат грошових коштів.

Бюджетування та його сутність. Види бюджетів. Складання бюджетів (кошторисів). Методика розрахунку основних фінансових показників бюджетів. Оперативне фінансове планування як основа внутрішнього фінансового контролю.

***Питання на самостійне опрацювання.** Контролінг виконання фінансового плану. Прогнозування показників фінансової звітності підприємства.*

Практичне заняття Пр11.

Тема 12 Антикризове фінансове управління підприємством [3-4, 9, 11]

Загальні основи антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система випереджального реагування на загрозу банкрутства і комплекс запобіжних заходів. Мета та основні етапи здійснення експрес-діагностики банкрутства підприємства. Основні цілі фундаментальної діагностики банкрутства підприємства та її основні етапи.

Прогнозування розвитку кризового фінансового стану підприємства під негативним впливом окремих факторів. Прогнозування спроможності підприємства до нейтралізації загрози. Ідентифікація масштабів кризового фінансового стану підприємства. Внутрішні механізми фінансової стабілізації. Основні напрями оперативного механізму фінансової стабілізації підприємства. Тактичний механізм фінансової стабілізації підприємства.

Форми санації підприємства та їх ефективність. Форми санації підприємства, спрямовані на рефінансування його боргу. Форми санації підприємства, спрямовані на його реструктуризацію (реорганізацію). Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств. Основні функції фінансового менеджменту в процесі здійснення ліквідаційних процедур при банкрутстві.

***Питання на самостійне опрацювання.** Методи фінансування санації підприємства. Фінансова санація в ході провадження справи про банкрутство. Реструктуризація підприємства в системі антикризового фінансового управління.*

Практичне заняття Пр12.

Змістовий модуль 2. Курсова робота «Фінансовий менеджмент»

Метою виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий менеджмент» є закріплення і поглиблення теоретичних знань, здобутих при вивченні курсу, освоєння методів виконання широкого кола економічних розрахунків і аналітичного обґрунтування одержаних результатів, формування вміння застосовувати їх у практичному вирішенні питань управління підприємством.

Курсова робота повинна бути логічно побудованою й мати характер

цілісного й завершеного самостійного дослідження.

Курсова робота має описово-розрахунковий характер і складається зі вступу, основної частини, висновків.

Під час написання курсової роботи здобувачеві необхідно:

- продемонструвати глибоке розуміння теоретичних і організаційних основ фінансового менеджменту;
- вміння працювати з аналітичними даними, формувати бази даних, до яких можна застосувати типові технології і алгоритми фінансових розрахунків щодо окремих аспектів формування і розподілу фінансових ресурсів;
- вміння застосувати системи і методи фінансового менеджменту в процесі дослідження фінансового стану підприємств;
- вміння аналізувати практику прийняття управлінських рішень щодо управління активами, капіталом, прибутком та інвестиціями діючих підприємств.

Тема курсової роботи обирається студентом самостійно на основі рекомендованого переліку тем та особливостей підприємства, за матеріалами якого вона виконується.

Здобувачі очної форми навчання використовують в курсовій роботі фактичні матеріали переважно зі статистичних збірників та довідкових видань.

Здобувачі заочної форми навчання переважно використовують матеріали конкретного підприємства, де вони працюють.

Курсова робота виконується здобувачами в 2 семестрі 1-го року навчання.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	Очна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі:				
		л	п	інд	с.р.	с.п.		л	п	інд	с.р.	с.п.
Модуль 1 Теоретичні основи фінансового менеджменту												
Змістовий модуль 1. Теоретичні й методологічні основи фінансового менеджменту												
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	7	2	1		3	1	7	1			5,75	0,25
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту	8	2	1		4	1	8	1			6,75	0,25
Тема 3. Управління грошовими потоками	7	2	2		1,5	1,5	7	1			5,75	0,25
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	8	4	1		1,5	1,5	8	1			6,75	0,25
Тема 5. Управління прибутком	7	2	2		1,5	1,5	7	1			5,75	0,25
Тема 6. Управління активами	8	4	1		1,5	1,5	8	1			6,75	0,25
Змістовий модуль 2. Стратегічні і тактичні цілі фінансового менеджменту												
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу	7	4	1		0,5	1,5	7	1			5,75	0,25
Тема 8. Управління інвестиціями	8	4	1		1,5	1,5	8		1		6,5	0,5
Тема 9. Управління фінансовими ризиками	7	2	2		1,5	1,5	7		1		5,5	0,5
Тема 10. Аналіз фінансових звітів	8	2	1		4	1	8		1		6,5	0,5
Тема 11. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування та планування	7	2	2		1,5	1,5	7		1		5,5	0,5
Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством	8	2	1		4	1	8	1			6,75	0,25
Усього годин	90	32	16		26	16	90	8	4		74	4
Модуль 2 Курсова робота «Фінансовий менеджмент»												
Курсова робота	30			30			30			30		
Усього годин	120	32	16	30	26	16	120	8	4	30	74	4

5 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	1	—
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	1	—
3	Управління грошовими потоками	2	—
4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	1	—
5	Управління прибутком	2	—
6	Управління активами	1	—
7	Вартість і оптимізація структури капіталу	1	—
8	Управління інвестиціями	1	1
9	Управління фінансовими ризиками	2	1
10	Аналіз фінансових звітів	1	1
11	Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування та планування	2	1
12	Антикризове фінансове управління підприємством	1	—
	Разом	16	4

6 САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувача вищої освіти – форма організації навчального процесу, при якому заплановані завдання виконуються зі здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його особистої участі.

Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни, розташованими на сайті ДДТУ з персональних навчальних систем.

	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
--	--------------------------------	-----------------

№ з/п		очна форма навчання	заочна форма навчання
1	Проробка лекційного матеріалу(0,25 год./ 1 год. лекцій)	8	2
2	Підготовка до практичних занять (0,5 год./ 1 год. занять)	8	2
3	Самостійне вивчення питань, які не викладаються на лекційних заняттях (3-4 год. на 1 год. в лекційному викладі)	26	74
4	Виконання курсової роботи	30	30
	Разом	72	108

7 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання включають виконання курсової роботи за індивідуальними темами студентами очної, заочної форми навчання в 2-му семестрі. Вимоги до написання і оформлення курсових робіт, а також перелік тем деталізовано в методичних вказівках до виконання курсових робіт з даної дисципліни.

8 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні: лекція, дискусія, бесіда, обговорення проблемних питань; наочні: ілюстрація, демонстрація, мультимедійна презентація; практичні: практичні заняття (вирішення завдань, тестування опрацьованого матеріалу, експрес опитування); інші: самостійна робота з основною та додатковою літературою, самостійне виконання контрольної роботи (здобувачами заочної форми навчання), консультації.

9 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується у формі поточного тестування, виконання завдань на практичних заняттях, проведення контрольних робіт.

Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, у терміни, встановлені навчальним планом. Залік проводиться письмово шляхом тестування. Розподіл балів за тестами наводиться у критеріях оцінювання відповідей, які затверджуються на засіданні кафедри.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, проведення експрес-тестування на лекційних заняттях;
- з практичних занять – за допомогою перевірки виконаних практичних завдань, реферату за обраною темою.

Здобувач вважається допущеним до семестрового заліку з навчальної

дисципліни за умови повного відпрацювання всіх практичних занять, передбачених робочою програмою дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання передбачається захист контрольної роботи. Контрольна робота включає підготовку двох програмних теоретичних питань та практичної частини, що складається з комплексного завдання.

10 РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Модуль 1 Теоретичні основи фінансового менеджменту									
Лекційні заняття (60 балів)						Загальна сума балів	Підсумковий контроль (екзамен), балів		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100	100		
5	5	5	5	5	5				
T7	T8	T9	T10	T11	T12				
5	5	5	5	5	5				
Практичні заняття (40 балів)									
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР1				
4	4	3	3	3	4				
ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	ПР12				
4	4	3	3	3	3				
Модуль 2 - Курсова робота									
Теоретична частина		Аналітична частина		Дослідницька частина		Захист		Сума	
20		30		25		25		100	

Критерії оцінювання

Проведення контролю знань здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу та практичної підготовки.

Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється за кожною темою за тестовими завданнями (з однією вірною відповіддю).

Розподіл балів наведено в таблиці.

Тема			
------	--	--	--

	Кількість балів за тему	Кількість тестових завдань	Кількість балів за вірну відповідь
Тема 1	5	10	0,5
Тема 2	5	10	0,5
Тема 3	5	10	0,5
Тема 4	5	10	0,5
Тема 5	5	10	0,5
Тема 6	5	10	0,5
Тема 7	5	10	0,5
Тема 8	5	10	0,5
Тема 9	5	10	0,5
Тема 10	5	10	0,5
Тема 11	5	10	0,5
Тема 12	5	10	0,5
Разом	60	x	x

Оцінювання рівня практичної підготовки здійснюється шляхом перевірки виконання практичних завдань.

Здобувач може отримати визначену кількість балів.

Оцінювання практичних завдань

Кількість балів	Результат виконання завдання
1	2
4-3	- практичне завдання виконано у повному обсязі та вірно; - кожний етап рішення логічний і послідовний, добре структурований; - висновки аргументовані та змістовні
3-2	- практичне завдання виконано в основному у повному обсязі; - допущені несуттєві неточності; - логіка рішення загалом правильна, але є незначні недоліки; - висновки аргументовані та змістовні
2-1	- практичне завдання виконано не у повному обсязі; - допущені несуттєві неточності; - нелогічні моменти впливають на розуміння рішення; - висновки не досить аргументовані та не досить змістовні
1- 0,5	- практичне завдання виконано за окремими аспектами; - допущені неточності;
0	- практичне завдання не відповідає визначеним вимогам; - або відповідь відсутня

Оцінювання курсової роботи

№ з/п	Характеристика критерію оцінювання роботи	За бальною шкалою
1	Змістовність, обґрунтованість, правильність висновків	45
2	Узгодженість всіх частин роботи (наскільки забезпечено єдність роботи)	15
3	Якість оформлення роботи	15
4	Якість захисту роботи, що включає:	25
4.1	- доповідь та презентація матеріалів роботи	10
4.2	- рівень відповідей на питання щодо змісту курсової роботи	10
4.3	- рівень відповідей на додаткові питання	5
	Усього:	100

За наявності невідповідності критеріям, встановлена максимальна оцінка в балах пропорційно зменшується.

Підсумкова атестація не є обов'язковою для здобувачів вищої освіти, які упродовж навчального семестру за результатами поточного оцінювання та самостійної роботи набрали суму балів від 60 до 100.

Підсумкову атестацію складають здобувачі вищої освіти, які за результатами поточного контролю набрали від 35 балів до 59 балів, або мають бажання підвищити свій рейтинг навчання.

Кількість балів, що отримані при складанні підсумкової атестації, не може бути меншою ніж кількість балів, отриманих під час поточної атестації.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11 ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни можливе у випадках участі здобувача у програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО України або за кордоном) та участі у програмах здобуття неформальної освіти.

Загальний обсяг освітніх компонент (як обов'язкових, так і вибірових) освітньої програми, що зараховуються здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

Скористатися такою можливістю здобувачі вищої освіти можуть в тому випадку, якщо вони:

- отримали сертифікат щодо проходження дистанційного чи онлайн курсу з тематикою навчальної дисципліни;
- отримали сертифікат, який підтверджує його участь у науково-практичних і наукових конференціях за тематикою дисципліни;
- опублікували статтю у науковому журналі за тематикою навчальної дисципліни;
- приймали участь у конференції за результатами якої отримали сертифікат та (або) публікацію тез за тематикою навчальної дисципліни

Перезарахування та визнання результатів навчання може стосуватися всієї навчальної дисципліни, окремих тем навчальної дисципліни або частини теми, конкретних видів навчального процесу (семінарські/практичні/лабораторна заняття тощо).

Посилання на освітні ресурси:

Освітня онлайн-платформа «[Prometheus](https://prometheus.org.ua)». URL: <https://prometheus.org.ua>

Освітня онлайн-платформа «Coursera». <https://www.coursera.org/>

Освітній онлайн-курс з корпоративної соціальної відповідальності «[Impactorium](https://impactorium.org/uk/)». URL: <https://impactorium.org/uk/>

Курс з професійного керування фінансовими потоками компанії та швидкого ухвалення ефективних рішень. АСРМ: Фінансовий менеджмент. <https://finacademy.net/ua/certified-programs/kursy-finansistov/finansovij-menedzhment-i-finansovij-analiz>

Курси фінансового директора. <https://danco.com.ua/ua/courses/finansovi-kursi/finansovij-menedzhment/>

Фінансовий менеджмент, дистанційно. <https://www.education.ua/courses/31684/>

Лекції в рамках Міжнародного освітнього проєкту Ukraine Global Faculty, який реалізується благодійним фондом K.FUND за підтримки Міністерства освіти і науки України. URL: <https://ugf.academy/all-lectures/>.

12 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальностей 071 «Облік та оподаткування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»/ Укладачі: Ткаченко І.П., Юдіна С.В. Кам'янське: ДДТУ, 2022 р. 128 с.

2. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальностей 071 «Облік та оподаткування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент» / Укладачі: Ткаченко І.П., Юдіна С.В. Кам'янське: ДДТУ, 2022. 87 с.

3. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Фінансовий менеджмент» освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальностей 071 «Облік та оподаткування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент» / Укладач Ткаченко І.П., Юдіна С.В. Кам'янське: ДДТУ, 2022. 25 с.

4. Методичні вказівки щодо виконання курсової роботи із дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Юдіна С.В. Кам'янське :ДДТУ, 2022. 17 с.

13 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 724 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/Finans_menedzhment28_11_3.pdf

2. Фінансовий менеджмент: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Finansovyy-menedzhment-1.pdf>

3. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%A4%D0%9C-30.pdf>

Допоміжна література

4. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс] : підручник / [А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк М. Д. Білик та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534, [2] с. URL:

<https://kmaesm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/poddyerogin-a.m.-ta-in.-2017-finansovyj-menedzhment.pdf>

5. Юдіна С., Лиса О., Разумова Г., Оскома О., Галаганов В. Управління та адміністрування фінансових ресурсів за допомогою цифрових технологій. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія “Економіка”. 2024. №11(1). С.92-102. URL: <https://economics-msu.com.ua/en/journals/tom-11-1-2024/upravlinnya-ta-administruvannya-finansovikh-resursiv-z-vikoristannyam-tsifrov>

6. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 352с. URL: http://moodle.nati.org.ua/pluginfile.php/12523/mod_resource/content/1/sitnik_l_s_finansovii_menedzhment.pdf

7. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. К.: Ельга, 2008. 724 с. URL: <https://go.11klasov.net/11559-finansovyj-menedzhment-blank-ia.html>

8. Фінансовий менеджмент: начальний посібник / колектив авторів за заг. ред. Е.О. Юрія. – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича. 2020. 348 с.

9. Юдіна С.В., Галаганов В.О., Стребіж М.О.. Методичний підхід до управління фінансовою стійкістю підприємства. *Економічний простір*. Збірник наукових праць. № 187, 2023, С178-183. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1338>

10. James C. Van Horne, John M. Wachowicz, Jr. Fundamentals of Financial Management (Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Ваховіч Основи фінансового менеджменту). <http://ijevanlib.ysu.am/wp-content/uploads/2018/01/fundamentals-of-financial-management-Van-horne.pdf>

11. Etrill P. Financial management and management accounting for managers and businessmen (Етрілл П. Фінансовий менеджмент та управлінський облік для керівників і бізнесменів). [https://omidfa.ir/uploads/files/Peter_Atrill_-_Financial_management_for_decision_makers_\(2020\).pdf](https://omidfa.ir/uploads/files/Peter_Atrill_-_Financial_management_for_decision_makers_(2020).pdf)

14 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

3. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>

4. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: <http://www.pfu.ua>

7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
8. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <https://ukrstat.gov.ua>
9. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім.В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Інформаційний портал Дніпровського державного технічного університету. URL: <http://dstu.dp.ua>.